De Biet planter

MAANDBLAD CBB • JAARGANG 55 NR 572 • MAART 2021 • P 806265

Uitzaai 2021 en participatie TS

11

Dogma, wetenschap en vergelingsvirus

2

2

Suiker hoort niet bij de winnaars

Kort geoogst

Nederland: een campagne 2020/21 die wordt gekenmerkt door extreem lage suikergehaltes, vooral op kleigronden waar deze soms minder dan 15 procent bedragen. Cosun Beet Company wijt dit aan een moeilijke opkomst (tweede jaar zonder neonicotinoïden in de zaadcoating), virale vergeling en cercosporiose.

Polen: de nieuwe suikertaks die sinds 2021 van kracht is wordt bekritiseerd door de Polen. Zij vinden dat deze belasting in het leven werd geroepen om de begroting van het land te verbeteren en niet hun gezondheid. De taks bestaat uit een vaste betaling per liter gezoete drank en een variabele betaling op basis van de hoeveelheid suiker. Er is ook een extra betaling per liter voor alle dranken die cafeïne bevatten.

Tienen: geurhinder gecontroleerd door milieu-inspectie. De Tiense Suikerraffinaderij test een installatie ter vermindering van de stankoverlast als gevolg van de anaërobe gisting van bietenspoelwater dat in bezinkingbekkens wordt opgevangen. De milieu-inspectie zal toezicht houden.

Indonesië: door een suikertekort heeft de regering een plan goedgekeurd om de suikerproductie op te voeren en zo de prijsstijgingen voor suiker en de invoer in 2021 te beperken. Het land wil investeringen aantrekken om suikerfabrieken te bouwen en de suikerproductie tegen 2023 optrekken met ongeveer 680.000 ton.

China importeert steeds meer suikerstroop uit Thailand in India omdat daar geen douanerechten gelden, terwijl op ingevoerde geraffineerde suiker een belasting van 15 à 50 procent wordt geheven. In Thailand worden verwerkingsfabrieken, die in Chinese handen zijn, gebouwd voor de produktie van suikerstroop die vrij van rechten naar China wordt uitgevoerd. Er is 1 ton geraffineerde suiker nodig om 1,5 ton suikerstroop te produceren.

Brazilië: 17 fabrieken in aanbouw voor de productie van ethanol. Met een productiecapaciteit van meer dan 6 miljoen liter ethanol uit deze nieuwe fabrieken zou het totale volume er de komende jaren kunnen oplopen tot 385 miljoen liter per dag, een stijging van 3,86 procent, aldus het Nationaal Agentschap voor Aardolie, Aardgas en Biobrandstoffen.

India: duizenden landbouwers, waaronder suikerriettelers, hebben in januari geprotesteerd tegen de landbouwhervormingen van de eerste minister Narendra Modi. Volgens de demonstranten zijn deze bedoeld om een eind te maken aan de overheidssteun die minimumprijzen voorziet voor gewassen, waaronder suikerriet.

Egypte: Delta Sugar, het Egyptische staatsbedrijf voor suiker, wil dit seizoen 330.000 ton suiker produceren, aldus Reuters. Delta Sugar zou dit seizoen ongeveer 2,3 miljoen ton bieten verwerken.

Maandblad van de Confederatie van de Belgische Bietenplanters vzw CBB
Anspachlaan 111 Bus 10 • 1000 Brussel
T. 02 513 68 98 • F. 02 512 19 88 • www.cbb.be
lebetteravier@cbb.be • Twitter: @cbb_nl

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever Marcel Jehaes, Voorzitter CBB
Directeur van de publicatie Peter Haegeman
Uitgave en publiciteit Bernadette Bické - Martine Moyart
Verantwoordelijke voor de suikerbiettechniek KBIVB Tienen
Druk Antilope De Bie
Jaarabonnement € 12,00 **EU-land** € 22,00 **niet EU-land** € 27,00
IBAN BE 70 1031 0384 3925 • **BTW** BE 0445.069.157

Dogma, wetenschap en vergelingsvirus

Wanneer u deze regels leest, zal het verkoopseizoen voor suikerbietzaad in ons land op zijn einde lopen. Wat zullen we na afloop van de campagne 2021 onthouden van deze belangrijke fase in het verloop van de oogst die komen gaat?

Ondanks al onze inspanningen en initiatieven zijn de voorwaarden voor het gebruik van met neonicotinoïden (NNI) behandeld zaad, en meer bepaald de nateeltmogelijkheden in de vruchtwisseling niet aangepast aan de huidige landbouwkundige realiteit. De federale minister van Landbouw, David Clarinval, heeft na zijn ambtsaanvaarding de derogatie op het gebruik van NNI wel onmiddellijk verlengd. Uiteraard zijn we hem hiervoor dankbaar. Maar tijdens de campagne 2020 zijn onze velden aanzienlijk aangetast door vergeling, ondanks de te intensieve bladbespuitingen tegen luizen, de vectoren van deze virusziekte. Daaruit blijkt dat het gebruik van met NNI behandeld zaad vereist is.

Voor de komende campagne en net zoals in verschillende buurlanden, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk en het Verenigd Koninkrijk, was een aan de huidige agronomische context aangepaste derogatie noodzakelijk om ons te beschermen tegen een mogelijk even catastrofale situatie als die vorig jaar in Frankrijk. De huidige zachte winter vergroot de waarschijnlijkheid van dit risico. In Frankrijk werd een 34 leden tellende raad van toezicht op het gebruik van NNI in de bietenteelt in het leven geroepen. De raad bestaande uit bietentelers, imkers, ecologisten, acht parlementsleden en vertegenwoordigers van de ministeries van Landbouw, Milieu en Volksgezondheid, is bijeengekomen en heeft de door de biet-suikerfilière voorgestelde maatregelen aanvaard.

Ondanks een zeer vergelijkbaar dossier gestoffeerd met recente studies waaruit blijkt, dat het mogelijk is bestuivers te respecteren bij het gebruik van NNI-omhulde zaden in de meeste van de huidige gewasrotaties, werden we niet gehoord. Door deze beslissing van het erkenningscomité wordt de Belgische biet-suikerfilière in feite concurrentieel achtergesteld ten opzichte van onze naaste buren.

Gezien deze vaststelling zullen we via het KBIVB een nieuwe aanvraag indienen voor twee extra derogaties van 120 dagen voor twee aficideproducten die helpen om de bladluisvectoren van de vergelingsziekte te bestrijden. Zoals vorig jaar zal het KBIVB regelmatig adviezen en waarschuwingen geven op basis van de talrijke waarnemingsvelden die representatief zijn voor het hele Belgische teeltgebied.

Vervolgens zullen we met al onze buren die lid zijn van het IIRB (Europese vereniging van onderzoeksinstituten voor de suikerbietteelt), op alle mogelijke manieren, en zonder taboe, sneller moeten zoeken naar doeltreffende en toepasbare alternatieven in de strijd tegen vergeling, en dit zonder verhoging van de bedrijfskosten van de teelt.

Daartoe zijn absoluut extra financiële middelen en personeel nodig. Via het KBIVB zullen we alle betrokken overheidsinstanties hiertoe dringend verzoeken. Meer dan ooit is een synergie van acties tussen de centra voor landbouwonderzoek en de universiteiten onontbeerlijk. De politieke wereld moet begrijpen dat de uitdaging enorm is en dat het welslagen zal afhangen van de snelheid en de kwaliteit van hun beslissingen.

De toekomst van de sector en van degenen die er direct en indirect van leven, staat op het spel. Pragmatisme moet zegevieren boven elke vorm van dogmatisme! In dit verband willen we herinneren aan het voornemen van de federale regering beslissingen hoofdzakelijk te baseren op wetenschappelijke argumenten. Mogen deze woorden van grote wijsheid ook de regionale bestuurders inspireren.

Marcel Jehaes,
Voorzitter van de CBB

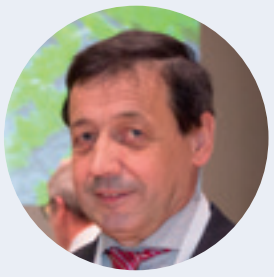

EU-handelsakkoorden: suiker hoort niet bij de winnaars ...

Zijn de handelsakkoorden die Europa afsloot of wil aangaan met andere landen of handelszones wel gunstig voor de Europese agrovoedingssector? De Europese Commissie kwam eerder dit jaar met de resultaten van een onderzoek hierover. En die roepen op zijn minst gemengde gevoelens op.

De Commissie liet in feite een studie uit 2016 actualiseren naar de cumulatieve effecten op de agrovoedingssector van twaalf handelsovereenkomsten tegen 2030. De resultaten ervan werden eind januari voorgesteld aan de commissie Landbouw van het Europees Parlement voorgesteld.

Voor vijf van die afgesloten akkoorden (o.m. met Canada, Mexico en de Mercosur-landen) werden de werkelijk bereikte resultaten in rekening gebracht. Zeven andere akkoorden komen in de studie aan bod op basis van een aantal veronderstellingen over de inhoud ervan, waarbij zowel een eerder voorzichtig als een ambitieus scenario ingecalculeerd werd. Deze scenario's worden afgezet tegen een basisscenario waarbij de situatie in 2030 in het verlengde zou liggen vandaag, zonder bijkomende invloed van handelsovereenkomsten dus. Inzake de Brexit gaat de studie o.m. uit van handelsrelaties zonder quota en handelstarieven, maar of dat alles volledig realistisch is zal nog moeten blijken.

De studie stelt dat de geanalyseerde vrijhandelsovereenkomsten de Europese agrovoedingssector ten goede kunnen komen wanneer zij samen worden bekeken. Het resultaat voor alle sectoren laat namelijk zien dat de uitvoer voor sommige sectoren toeneemt, met een positief gecumuleerd effect op de totale EU-handelsbalans voor agrovoedingsproducten zien (+29% uitvoer in het ambitieuze scenario, vergeleken met +13% invoer). Over het geheel genomen zijn de stijgingen van de uitvoer en de invoer vrij evenwichtig en vergelijkbaar, met een iets groter effect op de uitvoer en matige effecten op de productie en de producentenprijzen.

De belangrijkste handelsmogelijkheden zijn er voor landbouwsectoren als zuivel, varkensvlees, tarwe, en wijn en dranken. In de studie wordt echter ook gewezen op de kwetsbaarheid van de sectoren rundvlees, schapenvlees, pluimvee, rijst … en suiker.

Over het geheel genomen laten zowel het voorzichtige als het ambitieuze scenario voor bijna alle agrovoedingsproducten een toename van de EU-invoer uit de twaalf vrijhandelspartners zien. In de meeste gevallen gaat die gepaard met een (geringere) afname van de invoer uit andere regio's. Het marktaandeel van de twaalf handelspartners in de EU neemt dan ook aanzienlijk toe, vooral in de sectoren rundvlees en gevogelte. De grootste toename van de EU-invoer wordt gemeld door de Mercosur-landen.

En suiker?

Uit de handelsstatistieken blijkt dat de EU vanaf 2017 het potentieel heeft om over te schakelen van netto-importeur naar netto-exporteur. Uit de modelresultaten komt naar voor dat dit potentieel tegen 2030 zal zijn bereikt, wanneer de EU een netto-exporteur van suiker zal zijn. Anderzijds is in het basisscenario de netto-handel met de twaalf vrijhandelspartners 120 miljoen euro negatief, met name als gevolg van het negatieve saldo met de Mercosur-landen, terwijl de invoer vanuit de andere vrijhandelspartners beperkt is.

De bilaterale handelsstromen van suiker worden niet erg beïnvloed door de vrijhandelsovereenkomsten, behalve door de Mercosur, een belangrijke speler op het wereldtoneel, die zijn uitvoer naar de EU zowel in het voorzichtige als in het ambitieuze scenario verhoogt als gevolg van de concessies die in het kader van de overeenkomst tussen de EU en de Mercosur aan Brazilië en Paraguay zijn verleend. De invoer uit de Mercosur stijgt met 116 miljoen euro, waardoor de negatieve handelsbalans op 261 miljoen euro komt te staan. De invoer uit Australië, een andere concurrerende speler, blijft in beide scenario's zeer laag, aangezien de rechten in beide scenario's voldoende marktbescherming bieden. Zij kunnen verder toenemen door de toegekende markttoegangspreferenties.

De toename van de invoer uit de 12 handelsakkoorden wordt niet gecompenseerd door een afname van de invoer uit andere landen, waarvan de handel met slechts ongeveer 17 miljoen euro daalt. De uiteindelijke suikerinvoer ligt in de twee scenario's dan ook 12 tot 13% hoger dan in het basisscenario.

Wat de uitvoer betreft, gaat bijna 97% van de EU-uitvoer naar landen buiten de twaalf vrijhandelszones. Bij beide scenario's is de toename van de uitvoer dus bijna te verwaarlozen. Ondanks een daling met ongeveer 100 miljoen euro zal de nettohandel in suiker van de EU in beide scenario's positief blijven.

Over het geheel genomen blijft de impact op de binnenlandse suikerproductie in beide scenario's beperkt tot -0,4%, terwijl de suikerprijzen lichtjes verschillen (-2,7% in het ambitieuze en -2,5% in het voorzichtige scenario).

Een kritische lezing dringt zich op

De Europese Commissie zelf trekt alvast positieve conclusies uit deze studie: "Handelsovereenkomsten zullen naar verwachting leiden tot een aanzienlijke toename van de agrovoedingsuitvoer van de EU, met een beperktere toename van de invoer, waardoor er over het geheel genomen een positieve handelsbalans ontstaat".

Zoals eerder aangegeven, zijn de resultaten echter slecht voor gevoelige producten, waaronder suiker. Bij de presentatie van de studie in het Europees Parlement gaf de Commissaris voor Landbouw toe dat de overeenkomst tussen de EU en Mercosur over het algemeen negatieve gevolgen zal hebben. Veel parlementsleden uitten dan ook hun bezorgdheid over de overeenkomst tussen de EU en Mercosur en vroegen om terughoudendheid. Sommigen stelden ook vragen bij de verdeling van deze resultaten over de lidstaten.

De studie houdt overigens ook geen rekening met het gebrek aan wederkerigheid in de productienormen noch met de problematiek van de dubbele productienormen voor ingevoerde producten. ■

Op bezoek bij landbouwminister Clarinval

Federaal minister van Landbouw David Clarinval ontving op 20 januari jl. de CBB en Subel om met hen van gedachten te wisselen over de hete hangijzers van de suiker-bietfilière. De CBB werd vertegenwoordigt door haar voorzitter Marcel Jehaes, terwijl de twee suikerfabrikanten Tiense Suiker en Iscal Sugar hun respectieve gedelegeerd bestuurders, Guy Paternoster en Jérôme Lippens, afvaardigden.

Een zeer belangrijk deel van de ontmoeting ging over de problematiek van de gewasbeschermingsmiddelen, en meer bepaald de discussie rond het gebruik van neonicotinoïden in de bietenteelt. De minister werd uitgebreid gebrieft over de redenen waarom in België een realistische noodtoelating voor deze actieve substanties voorlopig noodzakelijk blijft. Ook de evolutie van dit dossier op langere termijn kwam aan bod. Verder onderzoek en ontwikkeling moeten de tijd krijgen en ondersteund worden om te evolueren naar valabele alternatieven die zowel ecologisch als economisch duurzaam zijn (zie ook het editoriaal).

Daarnaast passeerden ook andere onderwerpen de revue zoals de situatie in de sector ruim drie jaar na het verdwijnen van de Europese suikerquota en minimumprijzen, de impact van de opeenvolgende handelsakkoorden, waarbij suiker vaak als pasmunt dient, en ook de gevolgen van de Brexit. ■

Overleg over de hete hangijzers van de suiker-bietfilière bij minister David Clarinval

Voorlopige balans van de campagne 2020/21

Volgens de voorlopige balans is in België de bietenopbrengst beter dan bij het begin van de campagne werd vooropgesteld. Er zijn wel grote rendementsverschillen tussen de verschillende regio's als gevolg van de droogte en de vergeling. Gemiddeld bedroeg de opbrengst voor de campagne 83,20 ton per ha voor de planters van Iscal en 85,60 ton per ha voor de planters van de Tiense Suikerraffinaderij. Het suikergehalte is laag en bedraagt in Iscal gemiddeld 17,21°Z (17,65°Z vorig jaar) en bij TS 17,45°Z (17,71°Z vorig jaar).

Het ingezaaide areaal bedroeg ongeveer 55.900 ha, een daling met 2,6 procent ten opzichte van vorig jaar. Bij ISCAL eindigde de campagne op 16 januari (125 dagen) en bij TS op 19 januari (114 dagen).

Europese Unie: productie daalt met 15%

Ook het EU-areaal is met ongeveer 2,5 procent afgenomen ten opzichte van vorig jaar als gevolg van de sluiting van suikerfabrieken in Frankrijk en Duitsland. Volgens de huidige cijfers van de Europese Commissie is de suikerbietoogst in de EU met 15 procent gezakt ten opzichte van het voorgaande jaar, voornamelijk als gevolg van nooit eerder geziene opbrengstverliezen veroorzaakt door vergeling vooral in Frankrijk. De gemiddelde Franse wortelopbrengst bedraagt 59,5 ton per ha en het gemiddelde suikergehalte 17,1°Z, met grote verschillen tussen de regio's: van 30 ton per ha voor de fabriek van Souppes-sur-Loing in Seine-et-Marne tot 87 ton per ha voor de fabriek in Fontaine-le-Dun in Seine-Maritime.

In Nederland rapporteert Cosun Beet Company een teleurstellende campagne met een gemiddelde bietenopbrengst van 82 ton/ha en een suikergehalte van slechts 16,1°Z. De suikeropbrengst daalde tot 13,24 ton reëel rendement suiker per hectare. Het is al meer dan twintig jaar geleden dat het rendement per hectare zo laag was. Volgens Nieuwe Oogst, verwacht Cosun Beet Company voor de campagne 2021/22 dat het bietenareaal onveranderd blijft. Deze prognose is gebaseerd op de zaadbestellingen. Meer telers kiezen dit jaar voor rassen die resistent zijn tegen bietencysteaaltjes en beter bestand zijn tegen rhizomanie. De cijfers in Duitsland (nog gebaseerd op prognoses tijdens de campagne) tonen het hoogste suikergehalte met een gemiddelde van 18°Z. In Polen bedroeg de rijkheid slechts 15,5°Z.

Campagne 2020/2021 in de buurlanden en/of de belangrijkste Europese landen (voorlopige cijfers berekend door CBB)

	Aantal ha	Rendement in ton bieten/ha	Suikergehalte in °Z	Theoretisch rendement in ton suiker/ha
BE	55.900	84,8	17,4	14,75
DE	349.700	72,7	18,0	13,09
FR	421.000	59,5	17,1	10,17
NL	83.200	82,2	16,1	13,23
PL	251.500	59,5	15,5	9,23

Südzucker-CEO Pörksen: focus op hoogwaardige producten uit lokale plantaardige grondstoffen

Tien maanden na zijn aantreden aan het hoofd van Südzucker, konden onze collega's van dzz, zeg maar De Bietplanter van de Zuid-Duitse planters, Niels Pörksen interviewen over zijn ervaringen tot nog toe. Wij mochten meeluisteren.

Wat viel u in het bijzonder op tijdens uw eerste maanden in uw nieuwe functie ?
Ik ben vooral onder de indruk van de werknemers in het bedrijf. Een geweldig team, dat ik alleen virtueel kon ontmoeten door Corona. Toch heb ik een aantal zeer goede gesprekken gevoerd, die belangrijk zijn om de nodige veranderingsprocessen op gang te brengen. Intussen heb ik ook een goed overzicht van de verschillende divisies en afdelingen van de groep. Naast het traditionele suikersegment kijken wij ook naar de goed ontwikkelde, innoverende bedrijfsactiviteiten die bijdragen tot diversificatie, en dit is de basis voor de strategiediscussie die wij momenteel voeren.

Is de brede positionering van de groep een voor- of een nadeel voor de verdere ontwikkeling?
Een duidelijk voordeel. Enerzijds stabiliseert diversificatie de groep in moeilijke periodes, zoals wij die momenteel op sommige gebieden meemaken. Aan de andere kant zie ik echter potentieel in die brede positionering die nog niet is aangeboord. Zo moeten wij blijven werken aan grotere synergieën tussen de divisies en de daaruit voortvloeiende aantrekkelijkheid voor onze klanten benadrukken. Bovendien moeten wij nagaan of verdere product- en procesinnovatie kan.

Waarom hebt u er vertrouwen in dat Südzucker de uitdagingen aankan?
Enerzijds beschikt het Südzuckerteam over veel potentieel en anderzijds hebben we mogelijkheden om efficiënter te worden. Dit betekent besparen op kosten. Maar wij hebben ook een productportfolio die uitstekend past bij de actuele energie- en voedingstrends en dus verder groeipotentieel heeft. Het is aan ons om onze klanten ervan te overtuigen dat wij de juiste partner zijn en dat onze producten het best voor hen zijn. Het is echter niet gemakkelijk. Onze klanten hebben keuze. Daarom is het belangrijk te begrijpen wat onze klanten van ons en onze producten verwachten, en daar zo goed mogelijk aan te voldoen. Als onze klant succes heeft met onze producten, dan zullen wij ook succesvol zijn. In sommige bedrijfssegmenten van Südzucker is deze klantgerichtheid nu al op de goede weg.

Welke veranderingen zijn reeds in gang gezet en wanneer zullen de maatregelen effect beginnen te hebben?
Er zijn ingrijpende structurele en kostenmaatregelen genomen. Wij volgen deze consequent op. Wij hebben de communicatie met onze werknemers geïntensiveerd om beter te begrijpen wat onze werknemers beweegt. Er zijn projecten opgestart om onze verkoop te versterken en nieuwe marketingconcepten zijn met succes getest. Wij hebben ons aanzienlijk meer toegelegd op duurzaamheid. Er worden herstructureringsmaatregelen doorgevoerd bij dochterondernemingen en filialen, en ook diverse personeelskwesties worden aangepakt, zoals de ontwikkeling van onze werknemers, en nog veel meer. Om ervoor te zorgen dat al onze maatregelen gecoördineerd worden en dat wij allen een duidelijk en consistent beeld hebben van waar de groep naar toe wil, hebben wij een strategieproces op gang gebracht dat wij in het voorjaar zullen afronden en vervolgens zullen uitvoeren. Onze band met de landbouw en ons vermogen om de kracht van planten te benutten door verwerking en veredeling zijn onze sterke punten en maken ons bijzonder. Sommige maatregelen zullen dit jaar al effect hebben. Maar we moeten realistisch zijn, de impact ervan zullen we niet van de ene dag op de andere zien.

Waar heeft u de afgelopen maanden de meeste tijd aan besteed?
Aan gesprekken met werknemers, klanten, investeerders en zakenpartners. Communicatie is de sleutel tot succes. Helaas heb ik niet zoveel gesprekken kunnen voeren als ik had gewild. Corona heeft dit gedwarsboomd. Maar de gesprekken die ik had, waren zeer waardevol. Naast deze besprekingen wordt uiteraard veel tijd besteed aan de analyse van onze bedrijfssegmenten en de verdere ontwikkeling ervan.

Welke activiteiten en maatregelen die voor u belangrijk zouden zijn geweest, werden door de Coronapandemie bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt?
Directe interactie met mensen - zowel binnen de groep als met klanten - was bijzonder moeilijk. Zoals u weet, heb ik bijvoorbeeld slechts enkele evenementen met onze bietentelers bijgewoond. Wij hebben nieuwe manieren ontwikkeld, meestal digitale platofrms, die wij ook steeds meer zijn gaan gebruiken. Het heeft heel goed gewerkt en ook hier hebben we veel geleerd, maar zoals we allemaal ondervinden, kan deze technologie niet alle persoonlijke contacten vervangen.

Welke mogelijkheden tot verbetering ziet u voor de onderneming?
Er zijn veel mogelijkheden voor verbetering, bijvoorbeeld samenwerking in de hele groep, de cultuur van luisteren en leren van de ervaring van anderen, de consequente toepassing van dingen die ons helpen beter te worden. Maar ook het verhogen van de efficiëntie, het stroomlijnen van processen, het verbeteren van het gebruik van het marktpotentieel, ook in verband met de ontwikkeling van nieuwe bedrijfssegmenten.

De suikerindustrie heeft het momenteel bijzonder moeilijk. Wat zijn hier de grootste problemen en hoe kunnen die worden opgelost?
Een groot probleem is de concurrentievervalsing waarmee wij in onze kernactiviteit suiker te kampen hebben. Vermeldenswaard zijn de gekoppelde betalingen en de verschillende behandeling van eisen en beperkingen, zoals gewasbescherming, in wat eigenlijk een uniforme Europese landbouwmarkt is. In de laatste campagne heeft dit, samen met de bekende weersinvloeden, geleid tot opbrengstverliezen voor onze bietentelers en dus tot lagere suikeropbrengsten voor ons in de fabrieken. We zien ook een Corona-gerelateerde daling in de verkoop. Wanneer het sociale leven tot stilstand komt, is er ook een gebrek aan consumptiegebeurtenissen zoals grote evenementen, verteer in restaurants en cafés. En dat leidt tot minder voedselconsumptie. Een van de oplossingen is ongetwijfeld een nauwe samenwerking tussen de vier suikerbedrijven van Südzucker en de suikerdivisie van AGRANA om de noodzakelijke synergieën te benutten. Wij moeten onze kosten te allen tijde onder controle houden. Maar het is ook duidelijk dat we voor de hele sector hogere suikerprijzen nodig hebben.

Waar ziet u Südzucker over vijf jaar?
In het strategieproces toont Südzucker zich een breed georiënteerde onderneming die haar klanten en consumenten een ruim gamma van hoogwaardige producten aanbiedt, hoofdzakelijk op het gebied van voeding, diervoeding en energie, en dit op basis van hoofdzakelijk lokaal gewonnen plantaardige grondstoffen.

(interview afgenomen door Fred Zeller, VSZ, medio januari 2021)

KONINKLIJK BELGISCH INSTITUUT TOT VERBETERING VAN DE BIET VZW
Molenstraat 45, B-3300 Tienen - info@kbivb.be - www.irbab-kbivb.be

De suikerbiet en haar teelttechniek

PVBC - PROGRAMMA VOORLICHTING BIET CICHOREI, IN HET KADER VAN DE PRAKTIJKCENTRA
Rubriek opgesteld en medegedeeld onder de verantwoordelijkheid van het KBIVB, met de financiële steun van de Vlaamse overheid.

Studieavonden van het KBIVB

In de loop van de maand januari heeft het KBIVB 13 technische voordrachten digitaal gehouden. Omwille van Corona-maatregelen werden de voordrachten via webinar gegeven. Deze vergaderingen kwamen in aanmerking voor de fytolicentie. In Vlaanderen werden drie voordrachten georganiseerd samen met het 'Departement Landbouw en visserij', (en samen met het PIBO voor het deel cichorei) met zomaar 900 deelnemers. In Wallonië konden op de 10 vergaderingen, gelimiteerd tot 30 deelnemers, 300 mensen deelnemen. Omdat we niet konden tegemoet komen aan de grote vraag van deelnemers, werden de voordrachten opgenomen en zijn te bezichtigen via de website van het KBIVB.

De thema's van de voordrachten waren :

- Bilan en lessen van het seizoen 2020
- Geïntegreerde bestrijding van plagen, en in het bijzonder van bladluizen : voorkomen, waarnemen en bestrijden
- Geïntegreerde onkruidbestrijding
- Welke strategie voor de ziektebestrijding
- Toekomstperspectieven

Op het einde van elke uiteenzetting werden vraag & antwoord voorzien. Dit zijn enkele belangrijke vragen per thema.

120-dagenregeling voor het zaaien van neonicotinoïden-behandeld zaad

Kunnen we met Gaucho behandeld suikerbietenzaad bewaren voor het volgende jaar ?

Er is een tijdelijke 120-dagenregeling verleend voor het zaaien van suikerbietenzaad dat is behandeld met Gaucho 70WS. Deze erkenning is geldig van 15/02/2021 tot en met 14/06/2021. Dit type erkenning moet elk jaar opnieuw worden aangevraagd. Bijgevolg is niet bekend of in 2022 een tijdelijke erkenning voor het zaaien van suikerbieten met Gaucho zal worden verleend. Wij adviseren u het benodigde aantal eenheden te bestellen voor de oppervlakte die u in 2022 wilt zaaien en niet meer te bestellen dan nodig is. Als in 2022 geen erkenning wordt verleend, zal het zaaien van met Gaucho behandeld zaaizaad niet zijn toegestaan en zal het met Gaucho behandelde zaaizaad dat u van 2021 hebt bewaard, dus niet kunnen worden gezaaid .

De hoeveelheid neonicotinoïden zal in 2021 lager zijn. Is een bladinsecticidebehandeling nodig ?

Inderdaad, de 120-dagenregeling geldt namelijk voor 68 g/zaadeenheid, d.w.z. 25% minder dan de hoeveelheid die in het verleden goedgekeurd werd. Proeven die in het begin van de jaren negentig op internationaal niveau zijn uitgevoerd, leveren bewijs voor de werkzaamheid van verlaagde doses. Een verminderde dosering van 33% vergeleken met een dosering van 90g/eenheid levert een goede bladluisbestrijding op tot 70 dagen na het zaaien van suikerbieten omhuld met verminderde dosering. Een groeiperiode van 70 dagen komt overeen met een ontwikkelingsstadium waarin de planten veel minder vatbaar zijn voor virale infecties. Onderstaande grafiek toont de resultaten van een in 1993 uitgevoerde proef.

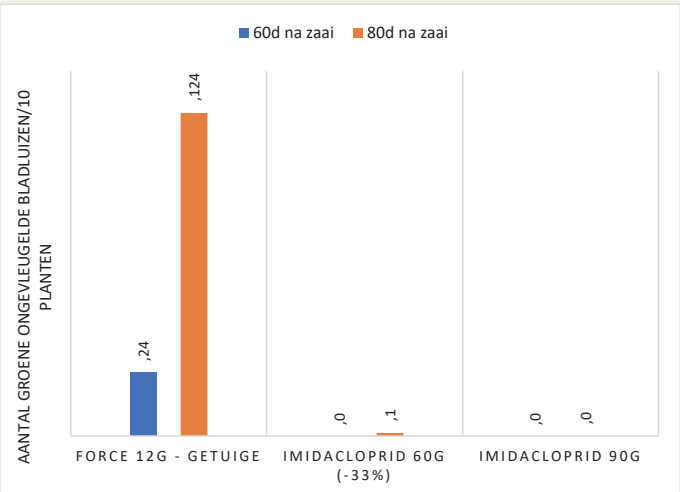

***Figuur 1** : De grafiek toont de telresultaten 60 dagen en 80 dagen na het zaaien in 3 modaliteiten: Force 12g, Gaucho 60g en Gaucho 90g. Uit de resultaten blijkt dat het aantal bladluizen zeer laag is, ongeacht de dosis Gaucho. Na 80 dagen verandert het aantal bladluizen licht voor de dosis Gaucho 60 g .*

Mogen we hopen op een versoepeling van de rotatiebeperkingen gezien de minder veeleisende beperkingen in onze buurlanden (Frankrijk en Duitsland) ?

Ondanks de vraag van de sector om de rotatiebeperkingen te versoepelen, zijn de rotatiebeperkingen na het zaaien van met Gaucho behandelde bieten identiek aan de beperkingen voor de 120-dagenregelingen die in 2019 en 2020 zijn verleend voor Poncho Beta en Cruiser Force. De beperkingen kunnen worden geraadpleegd op fytoweb onder Gewasbeschermingsmiddelen > 120 dagen toelatingen voor noodsituaties (https://fytoweb.be/nl/wetgeving/gewasbescherming/120-dagen-toelatingen-voor-noodsituaties) .

De bietenmot was er dit jaar, hoe zit het in de toekomst ?

De bietenmot is een vlinder. Rupsen van ongeveer tien millimeter veroorzaken schade in suikerbieten. Deze rupsen verstoppen zich in het hart van de biet en knagen aan de bietenkop. De aanwezigheid van zwarte uitwerpselen in het hart van de plant, zoals op de foto hieronder, is kenmerkend voor de aanwezigheid van de bietenmot. De vraatplekken op de koppen zijn dan toegangspoorten voor *Rhizopus*, een schimmel. *Rhizopus* is een zachte rotting van de wortelkop.
Gunstige omstandigheden voor de ontwikkeling van deze parasiet is warm, droog weer. Deze omstandigheden zijn dit jaar in België waargenomen, wat de grotere aanwezigheid van de bietenmot verklaart. Tot dusver zijn op verschillende percelen op het Belgische grondgebied bietenmotten geconstateerd. De *Rhizopus*, die zich ontwikkelt door de aanwezigheid van een toegangspoort aan de kop, is echter weinig waargenomen. Als het klimaat zich in deze richting blijft ontwikkelen en er vaak warme en droge omstandigheden worden waargenomen, kunnen we een toename van de bietenmot verwachten.

***Figuur 2** : De aanwezigheid van zwarte uitwerpselen in het hart van de bietenplanten kenmerken de aanwezigheid van bietenmotlarven op het perceel .*

Advies over insecticiden voor het seizoen 2021

Adviseert u olie toe te voegen aan de insecticidebehandeling ?

Volgens de erkenningen mogen oliën alleen worden toegepast in een mengsel met een herbicide. Daarom staat de erkenning de toepassing van een "insecticide + olie"-behandeling niet toe.
In sommige gevallen wordt de insecticidenbehandeling gemengd in het onkruidbestrijdingsschema. Volgens verschillende proeven die in 2020 zijn uitgevoerd, zou de toevoeging van olie de werkzaamheid van Movento 100SC tegen bladluizen verhogen. Onderstaande grafiek illustreert de resultaten van een proef met natuurlijke besmetting die is uitgevoerd in Rekkem, in de provincie West-Vlaanderen .

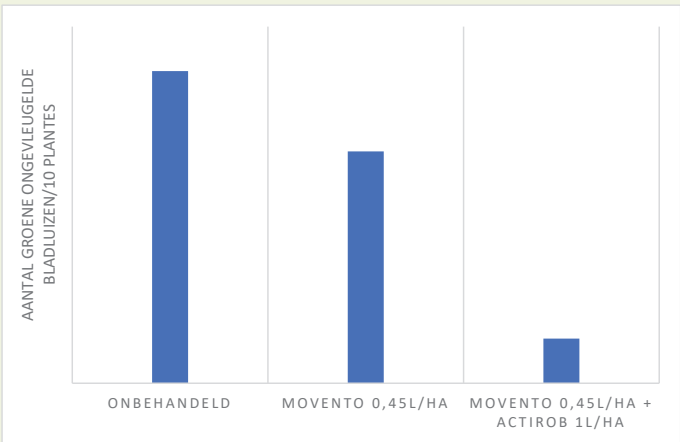

***Figuur 3**: Onderstaande grafiek toont de resultaten van een telling die in de proef in Rekkem is uitgevoerd 9 dagen na de behandeling. De resultaten tonen aan dat er minder bladluizen worden waargenomen in het object Movento + Actirob (1,5 ongevleugelde groene bladluizen/10 planten) in vergelijking met het object enkel Movento (7,5 ongevleugelde groene bladluizen/10 planten). De toevoeging van olie verhoogt dus de werkzaamheid van de Movento insecticidebehandeling. Zorg er echter voor dat u zich houdt aan de erkenning voor oliën (alleen toegestaan in combinatie met herbiciden).).*

Wanneer wordt de erkenning voor Okapi ingetrokken ?

Op 19 januari 2021 heeft de Federale Overheidsdienst (FOD) op fytoweb gepubliceerd dat de erkenning voor het volledige gebruik van Okapi zal worden ingetrokken (https://fytoweb.be/nl/nieuws/intrekking-van-de-toelating-van-okapi-alle-teelten-open-lucht) De erkenning voor gebruik in open lucht voor kersen- en kriekenbomen, frambozen, aalbessen, stekelbessen, kruisbessen en kruisingen daarvan, perenbomen, appelbomen, pruimenbomen en braamstruiken wordt met onmiddellijke ingang ingetrokken. Voor alle andere gewassen in de open lucht die hier niet worden genoemd, is een respijtperiode toegestaan. De uiterste datum voor het uit de handel nemen voor deze andere gewassen in open lucht is 19/01/2022. Dit betekent dat het bietenseizoen 2021 het laatste seizoen is waarin Okapi nog kan worden toegepast .

Zou een olie, zoals Vazyl, die geregistreerd is voor gebruik in aardappelplanten, een oplossing voor de toekomst kunnen zijn ?

Het aardappelvirus wordt door de bladluis overgedragen via de niet-persistente modus. De niet-persistente modus is gebaseerd op een overdracht van het virus die enkele seconden tot enkele minuten duurt. Zodra de bladluis het virus heeft verworven, blijft het virus slechts enkele minuten in de monddelen van de bladluis aanwezig. De toepassing van de olie beperkt de hechting van het virus aan de monddelen en beperkt zo de overdracht van het virus op aardappelen.
In suikerbieten worden virale vergelingsvirussen overgedragen via de persistente modus voor matige virale vergelingsvirussen (BMYV en BChV) en via de semi-persistente modus voor ernstige virale vergelingsvirussen (BYV). Bij persistente virussen blijven de virusdeeltjes in de speekselklieren aanwezig. Persistentie verwijst ook naar het feit dat bladluizen besmettelijk blijven totdat de voorraad virusdeeltjes gedurende hun hele leven is uitgeput. Het gebruik van olie in het geval van persistente en semi-persistente virussen (zoals vergelingsvirussen) voorkomt niet dat het virus wordt verworven en overgedragen.

Bladluis- en virusreservoirs .

Zijn groenbemesters reservoirs? Is niet-ploegen riskanter dan ploegen wat de reservoirs betreft ?

Bietenresidus, bladhergroei in reinigingshopen en voederbietensilo's zijn ideale reservoirs. Daarom raden wij u aan uw reinigingshopen in te graven. Veel onkruid en sommige groenbemesters zijn ook reservoirs voor bladluizen en virussen. Uit wetenschappelijke publicaties blijkt bijvoorbeeld dat mosterd en phacelia reservoirs zijn voor *Beet Mild Yellowing Virus*.
Aangezien de bladluis uiterst polyfaag is, zal zij zich voeden met het sap van deze reservoirplanten en vervolgens met het sap van een biet die zij infecteert. Dit betekent dat er in afwezigheid van de winter en op een ongeploegd perceel een groter risico van virale vergeling zou kunnen bestaan. In de loop van de jaren wordt een internationaal project met onze buurlanden opgezet om virale reservoirs te bestuderen.

Factoren die de omvang en de ernst van virale vergeling beïnvloeden

Twee perioden beïnvloeden sterk de bladluizenpopulatie en het risico van virale vergeling tijdens het bietenseizoen: de winter en de lente. In de winter is het aantal vorstdagen bepalend en in de lente de gemiddelde temperatuur. Deze twee elementen zullen van invloed zijn op de vroegtijdigheid van de infectie en de dynamiek van de bladluisvluchten. Het aantal vorstdagen is namelijk niet alleen van invloed op het overlevingsvermogen van bladluizen tijdens de winter, maar ook op de hele trofische keten, inclusief bladluizen en nuttige organismen .
Gezien de zachte winter tot dusver waargenomen en de weersvoorspellingen kunnen we niet uitsluiten dat het jaar 2021 vergelijkbaar zal zijn met het jaar 2020 wat het risico van virale vergeling in suikerbieten betreft .

Hebben jullie verschillen opgemerkt tussen de commerciële rassen op vlak van de vergelingsziekte ?

Sinds 2019 bestuderen we de tolerantie van rassen voor het zwak vergelingsvirus BMYV. Dit wordt bestudeerd in proeven met kunstmatige infectie. In deze proef werden in 2020 ook enkele commerciële variëteiten meegenomen. Het percentage van planten met vergelingziektesymptomen in de zomer was duidelijk verschillend tussen de commerciële rassen. Maar op het einde waren de verschillen in rendement minimaal. Wij bestuderen ook nieuwe genetica mat een versterkte tolerantie voor het zwak vergelingsvirus. Hier worden wel grote verschillen waargenomen. De eerste rassen zijn dit jaar ingediend in de officiële rassenproeven en zouden dus binnen 2-3 jaren op de markt komen.

Bladziekten

Wat is uw advies op het vlak van fungicidenbehandelingen ?

Het product Spyrale (100g/l difenoconazool + 375g/l fenpropidin) blijft een referentieproduct met een goede werkzaamheid bij de bestrijding van het geheel aan bladziekten. De producten op basis van cyproconazool, Agora en Mirador Xtra, zijn eveneens interessante fungiciden. Er moet echter op gewezen worden dat de erkenningen voor producten op basis van cyproconazool vanaf 30/11/2022 worden ingetrokken. Een mogelijkheid om het geheel aan bladziekten te bestrijden is ook het mengen van een product op basis van difenoconazool, zoals Geyser, met een product op basis van tetraconazool, zoals Eminent.
Voor de bestrijding van *Cercospora* is het gebruik van mancozeb een zeer goede aanvulling op de klassieke fungiciden. Door zijn andere werkwijze en zijn multi-site werking zal de toevoeging van mancozeb aan een conventionele fungicide cercosporastammen bestrijden die resistent zijn tegen strobilurines en/of triazolen. Helaas is de werkzame stof op Europees niveau niet vernieuwd. Dit jaar is het laatste jaar waarin producten op basis van mancozeb mogen worden gebruikt, gezien de erkenningen voor deze producten worden ingetrokken vanaf 4/01/2022. Om mancozeb in 2021 in suikerbieten te kunnen gebruiken, moet nog een aanvraag voor een tijdelijke 120-dagenregeling worden ingediend.

Wat is het alternatief voor producten op basis van mancozeb ?

Wij hebben reeds gedurende verschillende jaren proeven uitgevoerd met koper in combinatie met een klassiek fungicide. De resultaten van deze proeven zijn veelbelovend wat betreft de werkzaamheid van koper tegen *Cercospora*. Deze werkzame stof heeft een multi-site werking, net als mancozeb, wat interessant is voor de bestrijding van resistente cercosporastammen. Het is dus een interessante oplossing voor de toekomst.

Bieden koperrijke bladmeststoffen een extra voordeel tegen *Cercospora* ?

In de handel zijn bladmeststoffen verkrijgbaar die koper bevatten. Vaak is de hoeveelheid koper in deze meststoffen laag en niet voldoende om doeltreffend te zijn tegen cercospora bij suikerbieten. We raden daarom het gebruik van deze bladmeststoffen ter bestrijding van *cercospora* af .

Hoeveel tijd zit er tussen 5% en 10% geïnfecteerde bladeren met *Cercospora*?

Het is heel moeilijk om hier een exacte periode op te plakken. Alles hangt heel sterk af van de variëteit die u hebt gezaaid (gevoelig of meer tolerant voor *Cercospora*) en de weersomstandigheden. Het is daarom zeer belangrijk dat u regelmatig uw veld gaat controleren op de infectie

Als het veld niet geploegd wordt, zorgt dit voor het behouden van inoculum van bepaalde ziektes? Indien ja, is het mogelijk dat ziektes die aanwezig zijn op het veld van mijn buur, naar mijn veld komen wanneer hij zijn veld niet ploegt ?

Cercospora is een schimmel die de winter overleeft op resten van bieten zoals bladresten. Daarbovenop is een infectie met *Cercospora* afkomstig van een lokaal inoculum. Studies hebben aangetoond dat cercospora beter overleeft wanneer het slechts oppervlakkig wordt ingewerkt. Cercospora overleeft ongeveer 2 jaar op een niet geploegd veld en 1 jaar op een geploegd veld. Om infectie met *Cercospora* te minimaliseren, raden wij aan een teeltrotatie van minstens 3 jaar toe te passen. Wanneer uw buur zijn veld niet ploegt, is het mogelijk dat *Cercospora* ook op uw veld terechtkomt. Vooral de bieten aan de kant van het veld met uw buur zullen het meest kans hebben om geïnfecteerd te worden.

Ik heb het gevoel dat mijn suikerbieten na erwten zieker zijn dan na graan. Is dit mogelijk ?

Een voorvrucht erwten laat meer stikstof achter in de bodem dan graan. Sommige ziekten kennen een grotere evolutie wanneer de teelt een hogere stikstofbemesting heeft gekregen, zoals bvb roest of witziekte, hoewel dit niet altijd evident is.

Tijdens de vergaderingen, werd een figuur gegeven die het rendement van een tweede fungicidebehandeling voorstelde. Daarbij werd de kostprijs van het product mee in rekening genomen. Voor sommige velden bleek dat het interessant was een tweede behandeling uit te voeren, terwijl dit niet het geval was voor andere velden. Wat kunnen we hieruit besluiten? Kan het interessant zijn om een tweede fungicidebehandeling uit te voeren ?

In de proeven die werden uitgevoerd door het KBIVB werden er meerdere rassen getest, en ook gevoelige rassen voor *Cercospora*. Een tweede behandeling was soms interessant, afhankelijk van de proef. Wanneer je wil weten of een tweede fungicidebehandeling rendabel kan zijn, moet je rekening houden met de tolerantie van de variëteit en de rooidatum. We raden in eerste instantie aan om een ras te zaaien meer tolerant voor *Cercospora*, aangezien het rendementsverlies ten gevolge van *Cercospora* zeer groot kan zijn in vergelijking met andere ziekten zoals witziekte of roest. Een tweede fungicidebehandeling kan rendabel zijn (maar dit is nog altijd geen garantie) wanneer u een variëteit hebt gezaaid gevoelig voor *Cercospora* en u van plan bent te oogsten op het einde van het seizoen. Bijvoorbeeld, een behandeling op het einde van augustus kan een opbrengstverhoging veroorzaken wanneer u een oogst gepland hebt na midden oktober en indien u een variëteit gezaaid hebt die gevoelig is aan *Cercospora*. We raden aan om geen behandelingen meer uit te voeren in de periode 45 dagen voor de geplande oogstdatum. Voor andere ziekten zoals roest of witziekte, raden we geen tweede behandeling aan aangezien dit geen meerwaarde zal opleveren. Het allerbelangrijkste omtrent behandelingen tegen *Cercospora*, is het op tijd uitvoeren van de eerste behandeling. Een tweede behandeling is enkel rendabel als de eerste goed uitgevoerd is en als de aantasting niet ver boven de drempel niet ligt !

Bestaan er variëteiten die gekend zijn minder te lijden onder droogte ?

Op basis van de proeven die wij bij ons hebben, kunnen we geen duidelijke verschillen schetsen tussen de rassen. Er is ook geen relatie tussen droogteresistentie en de bladmassa van de rassen in het voorjaar. Visueel kunnen er verschillen tussen de rassen waargenomen worden, maar dit vinden we niet altijd terug in de resultaten.

Onkruidbestrijding

Kan je bij droog weer de dosis van de onkruiden aanpassen in functie van de ontwikkeling van de onkruiden ?

Bij droog weer wordt inderdaad best de dosis van de herbicide aangepast afhankelijk van de probleem onkruiden. Ook olie kan van 0.5L/ha naar 1L/ha verhoogd worden om de opnamen van de herbiciden te verbeteren. Let wel op, dit wordt niet aangeraden bij temperaturen hoger dan 22°C.

Wat is de gemiddelde kostprijs van de onkruidbestrijding in suikerbieten in 2021? Hoeveel duurder dan 'normale jaren' ?

Dit is sterk afhankelijk van de keuze van de middelen en de onkruiddruk in het perceel. Er werden in het algemeen minder vooropkomst behandelingen uitgevoerd dan andere jaren maar tijdens de droge maanden werd wel de dosis (L/ha) van het product verhoogd. De gemiddelde kostprijs in 2021 zal ongeveer hetzelfde geweest zijn als andere jaren, maar in vele gevallen zal men ook een mechanische of manuele doorgang voorzien hebben.

Geeft een wiedeg bij mechanische onkruidbestrijding niet teveel schade aan de bieten en wanneer wordt deze best gebruikt ?

De wiedeg kan zorgen voor plantenverlies wanneer deze in een te vroeg stadium van de bieten gebruikt wordt. Er is momenteel geen wiedeg dat bieten kan eggen voor het 2-blad stadium. Er zijn een aantal wiedeggen waarvan men zegt dat deze, wanneer deze heel zacht worden afgesteld, kunnen worden gebruikt vanaf het 2-blad stadium. Wij hebben momenteel goede ervaring met de wiedeg vanaf het 4-blad stadium. Men rekent meestal op 10% plantenverlies hoewel wij dat in 2020 niet ervaren hebben. Op grote bieten kan een wiedeg wel soms wat bladschade geven maar dit groeit er snel uit.

Is het telen van Conviso-Smart-bieten economisch rendabeler in vergelijking met het traditionele systeem ?

Het KBIVB voert al enkele jaren proeven uit met het Conviso Smart systeem. Het Conviso Smart systeem heeft voor- en nadelen. Voordelen zijn dat er maar 2 toepassingen nodig zijn en dat dit systeem ook wilde bieten kan bestrijden. Nadelen zijn dat het beschikbare ras Smart Jitka een lager opbrengstpotentieel heeft ten opzichte van de klassieke rassen en dat het zeer gevoelig is voor *Cercospora*. Het zaad van het ras is ook significant duurder. Als het systeem goed gebruikt wordt, is het interessant maar ook met dit systeem zijn er enkele vuistregels die gehanteerd moeten worden zoals het bestrijden van bv. melganzenvoet, ereprijs en uitstaande melde in het 2-blad stadium, het gebruik van partners om resistentie te voorkomen en het verwijderen van schieters.
De prijs van het volledige schema, zaadkost + Conviso met partners, is vergelijkbaar met een klassiek FAR-schema. Of iets rendabeler is, is afhankelijk van uw persoonlijke situatie op het veld. Dit is bijvoorbeeld een goede oplossing om wilde bieten te bestrijden.

De juiste voorbereidingen voor een geslaagd bietenseizoen!

Gauthier Courtoy (KBIVB vzw -IRBAB asbl)

Nu de zaai van de bieten snel zal naderen, is het stilaan tijd om erover na te denken. Gezien de opkomstproblemen die zich in het seizoen 2020 voordeden, moeten de voorbereiding en de zaai goed worden gepland. De keuze van de zaadomhulling kan het zaaien beïnvloeden.

Het juiste moment kiezen

Ons advies voor de zaaiperiode luidt: zodra de bodem het toelaat, niet wachten. Wacht op het juiste weer voor een goede voorbereiding en een goede zaai. Na het zaaien moet het weer ten minste 48 uur droog zijn. Er moet ook aandacht worden besteed aan vorst: als de jonge bietenplantjes boven staan, worden tijdens het opzwellen en verharden van de grond mechanische krachten op de stengel uitgeoefend, wat tot plantverlies kan leiden.

Zaaibedbereiding

Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan het zaaibed. Vóór elke werktuigdoorgang, is het belangrijk dat de grond goed opgedroogd is. Controleer de toestand van de bodemlaag op 0-30 cm met behulp van een spade of door een brok aarde voor u uit te gooien. In het ideale geval zou dit moeten uiteenvallen voordat u de bodem kunt gaan bewerken. Een tweede test kan ook worden uitgevoerd door aarde van de toplaag in de hand te nemen en aan te drukken. Als het plakt of als het kneedbaar is, kunt u beste even wachten voordat u aan de voorbereiding begint.

Het zaaibed moet worden verkruimeld, zodat het zaad goed bedekt wordt. De verkruimelde laag mag niet dieper zijn dan de zaaidiepte. Stel de diepte van de werktuigen in op ca. 5 cm. Het is beter de zaaibedbereiding uit te voeren met een minimum aantal werktuigdoorgangen (max. 2). Extra doorgangen zullen het bovenste gedeelte van de bodem uitdrogen en het risico op verdichting vergroten. Een te fijne voorbereiding verhoogt het risico op korstvorming na zware regenval. Elke doorgang heeft een kostprijs, die kan worden berekend met de online tool Mecacost van het CRA-W (www.mecacost.cra.wallonie.be). Een doorgang kost ongeveer 30 tot 40 euro per hectare, exclusief de vergoeding voor de arbeid. Optimaliseer elke werktuigdoorgang zo veel mogelijk om onnodige kosten te vermijden. Frontwerktuigen gebruiken kan een oplossing zijn. Vermijd een diepe bewerking, deze onderbreekt de capillariteit (vochttoevoer vanuit de ondergrond) en brengt vochtige kluiten terug boven. Zorg voor een homogene voorbereiding door de belasting van de werktuigen goed te verdelen. Een juiste afstelling van de bandendruk voorkomt verdichting. Wielslib moet worden vermeden omdat het een verdichtend effect heeft op de bodem.

Bij het ploegen in het voorjaar op grond met een kleigehalte van 12-13% is het belangrijk de grond over de hele zaaibreedte opnieuw aan te drukken. Op sommige percelen waar niet meer geploegd wordt, kan het nuttig zijn om de bovenlaag eerst open te breken zodat de grond kan

Figuur 1: *Kies, afhankelijk van het totaalgewicht, de juiste bandenspanning.*
Zoals op de afbeelding te zien is, wordt door het verminderen van de bandenspanning het contactoppervlak zowel in de breedte als in de lengte vergroot.

opdrogen omdat deze percelen anders natter blijven. De aanwezigheid van gewasresten aan het oppervlak verhoogt het risico van verstopping, zodat het de voorkeur geniet een zaaimachine met zaaischijven te gebruiken.

De zaai

De zaaidiepte is waarschijnlijk het meest delicate punt met een directe invloed op de opkomst en ontwikkeling van jonge plantjes. Een kwalitatieve zaai wordt gekenmerkt door het planten van alle zaden op dezelfde diepte en een goed contact met de grond. De aanbevolen zaaidiepte is ongeveer 1,5 -2,5 cm voor Force behandeld zaad. Deze moet echter worden aangepast aan het bodemtype en de weersomstandigheden. Ondiep zaaien moet worden vermeden op plaatsen waar de zaadbedekking moeilijk is, b.v. op kleilige koppen. In droge perioden kan een diepere zaai worden overwogen, maar er moet rekening gehouden worden met de kiemkracht en de ontsmetting van het gekozen zaad. Bij een behandeling met Force 10g mag de maximale diepte niet meer dan 2,5 cm bedragen. Force werkt door dampwerking rond het zaad met een straal van 2 cm. Het zaad, het jonge plantje en het worteltje worden zo beschermd tegen (het merendeel van) de bodeminsecten. Wanneer dieper dan 2,5 cm wordt gezaaid, zal er tussen het bodemoppervlak en de bescherming van de zaadomhulling een onbeschermde zone in de bodem zijn. In deze zone kan het jonge plantje worden aangevallen door bodeminsecten. **Om de goede werking van Force te garanderen, is het dus belangrijk te streven naar een constante zaaidiepte van 2-2,5 cm**. **Voor de zaden behandeld met Gaucho, is een zaaidiepte van minstens 3 cm verplicht met een goede bedekking van het zaad.** Als het zaaibed in de eerste centimeters (2-3 cm) te droog is, kan het gebruik van een kluitenruimer een oplossing zijn om een te diepe zaai te voorkomen.

Begin het seizoen door vooraf te controleren of alle onderdelen van de zaaimachine op dezelfde diepte zijn ingesteld. Plaats hiervoor planken of blokken van dezelfde dikte (1,5 tot 2 cm) op een vlakke ondergrond onder de steun- en afdekwielen. Door alle zaaikouters op het grondoppervlak af te stellen, wordt alles op dezelfde zaaidiepte ingesteld. Aan het begin van de zaai moet de zaaidiepte opnieuw worden gecontroleerd en zo nodig bijgesteld. Op die manier kunt u er zeker van zijn dat u begint met onderdelen op dezelfde diepte.

Het is belangrijk om kwaliteitszaad te gebruiken: zaden die gedurende 1 jaar worden bewaard,

Figuur 2*: Stel alle zaaikouters voor het begin van het seizoen op dezelfde zaaidiepte in. Controleer de zaaidiepte tijdens het zaaien en pas aan indien nodig (foto: IRS).*

kunnen bij slechte bewaaromstandigheden de kiemkracht verliezen (te hoge vochtigheid, ...). Als u verschillende rassen zaait is de voorkeur om ze apart te zaaien. Als de rassen gemengd zijn, levert dat een probleem op bij de bestrijding van bladziekten : ras A kan de behandelingsdrempel hebben bereikt, terwijl ras B nog gezond is en niet hoeft te worden behandeld. Nadien zal het bij het rooien moeilijker zijn om te ontkoppen omdat de bestuurder van de rooimachine zijn machine niet juist zal kunnen afstellen voor deze verschillende rassen. Meng daarom de rassen niet.

Belangrijke opmerking : de zaden behandeld met Metalaxyl-M, die in de producten Vibrance SB of Apron XL zit, zullen in 2022 niet meer uitgezaaid kunnen worden !

Aandachtspunten voor een zorgeloze zaai:

- Controleer de grond met een spade voordat u met de zaaibedbereiding begint.
- Controleer de zaaibedbereiding door aarde van de bovenste laag in uw hand te nemen en aan te drukken. Als het plakt of als het kneedbaar is, is het beter om te wachten.
- Zaai altijd volledige percelen of duidelijk afgebakende delen van een perceel met hetzelfde ras.
- Streef naar een uiteindelijke populatie van 95.000 planten per ha (85.000 planten in zware polders).
- Voor zaden met alleen Force in de omhulling is een exacte zaaidiepte (2,5 cm) uiterst belangrijk voor een optimale werking van het product.
- Zaai zodra het weer het toelaat en er gedurende ten minste 48 uur na het zaaien geen regen wordt verwacht. Een langer groeiseizoen verhoogt de opbrengst.
- Bestel niet meer zaad dan nodig. Zaden ontsmet met Vibrance SB of Apron XL zullen in 2022 niet meer kunnen uitgezaaid worden. Hetzelfde geldt voor zaden behandeld met Gaucho. Indien nodig bewaar het bij een laag vochtgehalte .

De belangrijkste spelers op de wereldmarkt

Brazilië, Thailand en India zijn de belangrijkste suikerexporteurs. Deze landen produceren veel meer suiker dan zij consumeren en zetten hun overschotten af op de wereldmarkt. Zij exporteren hoofdzakelijk naar opkomende markten in Afrika en Azië, waar de suikerconsumptie toeneemt.

Momenteel liggen zes van 's werelds tien grootste suikerimporterende landen in Azië en Afrika, meldt de Rabobank. De stijging van de suikerconsumptie is het meest uitgesproken in landen als Indonesië, China, Algerije en Bangladesh.

Uitvoer: Brazilië, India en Thailand spannen de kroon

Brazilië is 's werelds grootste exporteur van suiker, met een marktaandeel tussen 33 en 48 procent in de voorbije jaren. Brazilië heeft niet alleen een enorme productiecapaciteit, maar kan ook gemakkelijk suikerriet omzetten in suiker of ethanol naar gelang van de marktmogelijkheden. In 2020 explodeerde de Braziliaanse export, tot 31,2 miljoen ton, een stijging van 13,1 miljoen ton ten opzichte van 2019.

India profiteert van overheidssteun. Voor de Indiase boeren blijft suikerriet het meest lucratieve gewas omdat de regering de prijs bepaalt die de suikerfabrieken moeten betalen aan de landbouwers, ongeacht de inkomsten uit de suikermarkt. Met een sterk schommelende productie en onzekerheid omtrent de gevolgen van de moesson, is India de meest onvoorspelbare marktspeler. Het land kan ofwel suiker importeren of exporteren. Dit jaar ligt de productie van ongeveer 30 miljoen ton veel hoger dan het verbruik van ongeveer 24 miljoen ton. De Indiase regering heeft daarom exportsubsidies aangekondigd voor 6 miljoen ton suiker.

Thailand blijft een belangrijke exporteur van witte suiker, hoewel de productie de laatste jaren is gedaald als gevolg van lange droogteperiodes. Verwacht wordt dat de suikerproductie in 2020/21 verder zal afnemen tot 8 miljoen ton. De oogst werd in december 2020 uitgesteld om het suikerriet voldoende te laten groeien. De uitvoer ten opzichte van 2019/20 zou licht toenemen, omdat voor het tweede opeenvolgende jaar uit de voorraden zal worden geput.

Afrika: consumptie stijgt vier keer sneller dan het wereldgemiddelde

Afgezien van het Covid-effect is de suikerconsumptie in veel ontwikkelde economieën gestabiliseerd of licht gedaald. Dit is het gevolg van een lagere bevolkingsgroei, een afgenomen suikerconsumptie om gezondheidsredenen en de door de overheid ingevoerde suikertaksen om de consumptie te ontmoedigen. Gemiddeld is het wereldsuikerverbruik de afgelopen vijf jaar met slechts 0,7 procent gestegen, terwijl de consumptie in Azië met 1,5 procent en in Afrika met 3 procent is toegenomen. Deze verhoging heeft te maken met de bevolkingsgroei, veranderingen in het voedingspatroon, stijgende inkomens en toenemende verstedelijking.

Brazilië: suikerexport 2009-2021 in miljoenen metrische tonnen

Nu de vraag naar ethanolbrandstof bijzonder laag is als gevolg van het covidvirus, heeft de Braziliaanse suikerproductie in 2020/21 een recordhoogte bereikt. Ook de uitvoer zal toenemen met 32 miljoen ton in 2020/21 tegenover 19,3 miljoen ton in 2019/20.

De belangrijkste landen met een galopperende suikerconsumptie zijn Azië, Indonesië en China en in Afrika, het MENA-gebied, dat de landen van Noord-Afrika en het Midden-Oosten omvat.
In **Indonesië**, het dichtstbevolkte land ter wereld, werd in 30 provincies een suikertekort vastgesteld in april 2020. De autoriteiten hebben maatregelen genomen om de invoer te verhogen. Volgens de regering zou Indonesië 5,9 miljoen ton suiker per jaar moeten produceren, waarvan 52 procent nodig zou zijn om aan de vraag van de levensmiddelen- en drankenindustrie te voldoen. Dit jaar wordt de productie geraamd op 2,2 miljoen ton, minder dan de helft van de vraag. Om dit tekort aan te vullen, importeerde Indonesië in 2019 ongeveer 4 miljoen ton suiker, waarmee het land 's werelds grootste importeur werd. Thailand, Australië en Zuid-Korea zijn de belangrijkste leveranciers. Er is een sterke stijging van de Braziliaanse uitvoer van ruwe suiker naar Indonesië geconstateerd, met een totaal van 1,46 miljoen ton voor 2020.

Om de plaatselijke productie te ontwikkelen en te trachten de suikerinvoer, die op het handelstekort van het land weegt, te verminderen, probeert de regering investeringen aan te trekken om suikerfabrieken te ontwikkelen. In 2019 en 2020 werden vier nieuwe fabrieken gebouwd. Om zelfvoorzienend te worden op het gebied van suiker, zou Indonesië zijn suikerrietplantages moeten uitbreiden van 400.000 tot 700.000 ha. De suikerindustrie is echter ontoereikend: de suikerfabrieken in staatseigendom zijn te klein en een derde van de 48 fabrieken heeft een verwerkingscapaciteit van minder dan 2.000 ton suikerriet per dag.

China importeerde vorig jaar bijna 5,5 miljoen ton ruwe suiker, ongeveer twee miljoen ton meer dan het jaar daarvoor. Een groot deel van deze invoer (1,5 tot 2 miljoen ton suiker) dekte meer dan de behoeften van het land en werd gestockeerd. Deze opslag zou kunnen leiden tot een daling van de invoer in 2021 en volgens deskundigen kunnen bijdragen tot een plafonnering van de suikerprijzen op de wereldmarkt.

Algerije is een van de belangrijkste afnemers van ruwe en geraffineerde suiker uit Brazilië. Volgens de Braziliaanse vereniging van suikerfabrikanten (Unica) importeerde Algerije in 2019 het equivalent van 13,1 procent van de totale export van Brazilië. Volgen, in volgorde van belangrijkheid, Saoedi-Arabië, dat op de vierde plaats komt, de Verenigde Arabische Emiraten op de zesde plaats en Egypte op de zevende plaats. In 2020 is de Braziliaanse suikerexport naar Arabische landen met 16,0 procent in waarde gestegen, waarmee Braziliaanse suiker het belangrijkste product is geworden dat naar de Arabische wereld wordt geëxporteerd. De export van Brazilië naar het blok van Arabische landen leverde in totaal 9,5 miljard euro op.

Bulkschepen vervoeren Braziliaanse ruwe suiker naar raffinaderijen in de havens van Algerije en het Midden-Oosten.

Evolutie van de witte suikerprijs op de wereldmarkt

Op de wereldmarkt voor witte suiker bedroeg de prijs begin februari 2021 ongeveer 385 euro per ton, een stijging met 23 euro per ton ten opzichte van begin januari en met ongeveer 60 euro per ton ten opzichte van een jaar eerder.

Deze stijging wordt met name verklaard door een daling van de productie in 2020/21, vooral in Europa, als gevolg van droogte en de vergelingsziekte. Deskundigen verwachten dat deze stijging van korte duur zal zijn, in feite tot april, wanneer in Brazilië, een belangrijke speler op de wereldsuikermarkt, de suikerrietoogst begint.

Europese suikervoorraad krimpt

Als gevolg van de Brexit, heeft de Commissie haar eerste raming van de EU-suikerbalans voor de campagne 2020/2021 opgemaakt **zonder het Verenigd Koninkrijk**.

De suikerproductie in de EU-27 zou in 2020/2021 verder dalen tot 14,7 miljoen ton, terwijl het verbruik wordt geschat op 15,2 miljoen ton. De EU zal dit jaar dus een tekort aan suiker hebben en daarom haar voorraad moeten verminderen en/of moeten importeren. Vermoedelijk zal de EU vooral ruwe rietsuiker op de wereldmarkt kopen die dan door Europese raffinaderijen kan worden verwerkt. Door de sterkte daling van de huidige suikervoorraad zouden de prijzen in de Unie kunnen stijgen. Voorlopig is dit nog niet te zien in de EU-verkoopprijzen die in november 2020 door het prijzenobservatorium van de Europese Commissie werden geregistreerd. De gemiddelde EU-verkoopprijs per ton witte suiker (af-fabriek) blijft stabiel. In november 2020 bedroeg de gemiddelde marktprijs voor witte suiker in de EU + het Verenigd-Koninkrijk 379 euro per ton (381 euro per ton in oktober 2020).

Hierna de evolutie van de gemiddelde regionale prijzen in november 2020:

- Regio 1 (Midden- en Noord-Europa): 382 euro per ton (378 euro in oktober 2020);
- Regio 2 (West-Europa): 369 euro per ton (371 euro in oktober 2020);
- Regio 3 (Middellandse-Zeegebied): 445 euro per ton (451 euro in oktober 2020).

Hoe zal de suikerprijs evolueren in 2021?

Volgens sommige bronnen zouden de prijzen in de Unie positief evolueren in 2021, door de productiedaling en de inkrimping van de suikervoorraad (800.000 ton minder suiker in november 2020 ten opzichte van november 2019).

Tijdens de campagne 2021/2022 zullen twee factoren bepalend zijn voor de evolutie van de Europese suikersector. Langs de ene kant kan na de vaccinatie, een herstel van de economie en een normaal consumptiepatroon worden verwacht, langs de andere kant is het mogelijk dat de bietenproductie toeneemt ingevolge de versoepeling van de voorwaarden voor het gebruik van neonicotinoïden in de zaadomhulling in de meeste lidstaten.

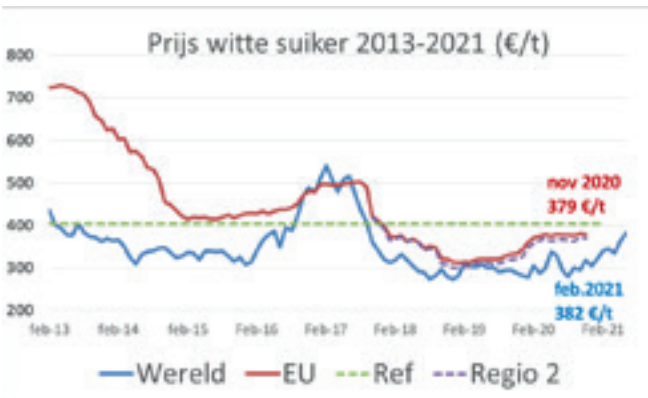

In de toekomst zou de EU zowel een netto-importeur als een netto-exporteur kunnen worden. In goede jaren zal de EU haar overschotten afzetten in de landen rond de Middellandse Zee en in West-Afrika, waar ze traditioneel naar exporteert. In slechte jaren zal de EU een netto-importeur zijn.

Verenigd Koninkrijk: overleg over genetische progressie op regeringsniveau

Suikerproducent British Sugar, de Britse suikerbiettelers, vertegenwoordigd door NFU Sugar, en het Britse bietenonderzoeksinstituut zijn tevreden met de raadpleging die de regering wil houden over de toekomst van precisieselectie en genetische innovatie tussen januari en maart 2021. Het is de bedoeling van de overheid om na te gaan of het Verenigd Koninkrijk zijn regelgeving inzake veredeling en genetische innovatie moet aanpassen. Voor de suikerbietsector zouden moderne veredelingstechnieken kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van rassen die resistent zijn tegen ziekten zoals virale vergeling en tot een vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Tijdens de campagne 2020/21 veroorzaakte de vergelingsziekte een gemiddeld opbrengstverlies van 24 procent.

Spanje: Al Khaleej Sugar wil bietenverwerkingsfabriek bouwen

Volgens El Periódico Extremadura zou Al Khaleej Sugar, 's werelds op één na grootste suikerraffineerder die in Dubai is gevestigd, in januari zijn plan voor de bouw van een fabriek voor de verwerking van suikerbieten in Merida voorleggen aan het ministerie van Industrie. De suikerfabriek van Mérida zou een oppervlakte van 59,3 hectare beslaan en 400 miljoen euro aan investeringen en 200 directe banen opleveren. Jaarlijks zouden er 5,4 miljoen ton bieten worden verwerkt, goed voor ongeveer 880.000 ton witte suiker. Ten minste 75 procent van de in de fabriek verwerkte suikerbieten zou in Extremadura moeten worden geteeld en 25 procent zou uit Aragon moeten komen.

Cargill wil uit de suikerhandel

De Amerikaanse multinational Cargill onderhandelt momenteel over de verkoop van zijn belang van 50 procent in Alvean, het bedrijf dat het in 2014 samen met de Braziliaanse suikergroep Copersucar heeft opgericht. In 2014 hebben Cargill en Copersucar hun joint venture Alvean opgericht voor de internationale suikerhandel. Alvean, gevestigd in Genève met vestigingen op alle continenten, is 's werelds grootste suikerhandelaar (ruwe en geraffineerde) met 32 procent van de totale Braziliaanse suikerexport in 2019/20. Deze terugtrekking uit de suikersector doet denken aan die van andere grote suikerhandelaars, zoals het Amerikaanse Archer-Daniels-Midland (ADM) en de Amerikaanse groep Bunge, die in het verleden ook hebben aangekondigd te willen stoppen met suiker en ethanol. Indien de onderhandelingen succesvol zijn, zou Copersucar de enige eigenaar van Alvean worden. Copersucar is de grootste Braziliaanse speler in de suiker- en ethanolindustrie. Haar bedrijfsmodel, dat als uniek wordt beschouwd, combineert de productie van 43 fabrieken die lid zijn en een vijftigtal niet-aangesloten leden met een geïntegreerd systeem van logistiek, vervoer, opslag en grootschalige afzet van suiker.

ED&F Man verkoopt een deel van zijn makelaarsactiviteiten.

ED&F Man Holdings heeft ingestemd met de verkoop van een deel van zijn activa. De in Londen gevestigde handelaar, die vooral bekend is voor het vervoer van suiker en koffie over de hele wereld, zal de eenheid, die HedgePoint zal gaan heten, verkopen aan de investeringsmaatschappijen Albright Capital en De Jong Capital. De transactie omvat de verkoop van de in Zwitserland gevestigde grondstoffendivisie en de activiteiten in Brazilië, waarvan de laatste nog onderworpen zijn aan de goedkeuring van de regelgevende instanties. De nieuwe HedgePoint-structuur zal zich toeleggen op het ondersteunen van klanten in de toeleveringsketen van grondstoffen met risicobeheerinstrumenten en -technologieën. In november jongstleden meldde de groep Südzucker, die 35 procent van ED&F Man in handen heeft, dat de handelaar voor het vierde opeenvolgende jaar verlies zou lijden.

Brazilië: suikerexport steeg in 2020 met 62 procent

Brazilië heeft 31 miljoen ton suiker uitgevoerd in 2020, een stijging van 62 procent ten opzichte van het voorgaande jaar, volgens het ministerie van Economische Zaken. De inkomsten uit de suikerexport namen toe met 64,5 procent. Alleen al in december 2020 exporteerde Brazilië 2,98 miljoen ton suiker. Brazilië kon zijn uitvoer vorig jaar opvoeren dankzij de devaluatie van zijn munt ten opzichte van de Amerikaanse dollar en de lagere productie van andere exporteurs zoals Thailand en de Europese Unie. Het land richtte zich ook op de suikerproductie die hogere marges bood dan ethanol.

Ierland: sancties op invoer van bietenpulp en melasse uit VS treffen diervoedersector

De winstgevendheid van de Ierse diervoederindustrie wordt volgens Feed Navigator in gevaar gebracht door de nieuwe douanerechten van 25 procent die de EU heft op Amerikaanse bietenpulp en melasse. De EU-belastingen zijn sancties die zijn opgelegd als onderdeel van de gevolgen van een 16 jaar durend geschil tussen de EU en de VS over staatssteun aan Boeing-Airbus. In november 2020 hebben de EU-lidstaten een lijst bekendgemaakt van producten van oorsprong uit de VS die aan rechten zouden worden onderworpen, waaronder bietenpulp en melasse. De Irish Cereals and Feed Association zou graag zien dat de Ierse autoriteiten hun interpretatie van de EU-verordening heroverwegen.

AGRANA-CEA Johann Marihart met pensioen

De Raad van Toezicht van AGRANA Beteiligungs-AG benoemde Markus Mühleisen (54) tot nieuwe CEO voor een periode van drie jaar met ingang van 1 juni 2021. Deze uit Düsseldorf afkomstige manager volgt Johann Marihart (70) op, die op 31 mei 2021 met pensioen gaat. In het kader van de fusie van Österreichische Agrar-Industrie GmbH met de gereorganiseerde suikerindustrie werd Marihart in 1988 stichtend bestuurslid van AGRANA Beteiligungs-AG. Als CEO van AGRANA speelde hij sindsdien een centrale rol in de ontwikkeling van de onderneming. Johan Marihart is ook geen onbekende in België. Hij werd begin 1995 als bestuurder van Tiense Suikerraffinaderij benoemd. In juni 2015 werd hij voorzitter van de raad van bestuur, tot zijn mandaat ten einde kwam op de buitengewone algemene vergadering van 25 februari 2020, waar de raad van bestuur vervangen werd door een enige bestuurder.

Afrekening op 31 januari 2021

Met de betaling op 31/01 is de campagne 2020 voorlopig afgerond. Met 83,10 ton/ha à 17,22% scoort de gemiddelde Iscalplanter 14,31 ton polsuiker/ha. We kunnen dus spreken van een "gemiddeld" productiejaar.

Maar een normaal productiejaar was het geenszins, getuige hiervan de elkaar opvolgende extreme klimatologische omstandigheden vanaf het begin van het groeiseizoen t.e.m. het rooien van de bieten. Dit leidde tot grote rendementsverschillen tussen maar ook binnen de regio's.
De totale opbrengstcijfers kunnen nog zeer licht wijzigen eens al de correcties zijn uitgevoerd. Zo wachten er nog verschillende honderden resultaten op een al dan niet aanpassing van het suikergehalte of de grondtarra. Met Iscal werd overeengekomen de leveringen op bepaalde dagen en binnen bepaalde periodes opnieuw te evalueren, dit om reden dat er door overmacht moest worden afgeweken van de ontvangstrichtlijnen of dat er gerooid moest worden in de uitzonderlijke natte periode vanaf einde september.

Suikerbietprijs 2020

Op 31 januari werd het saldo van de bieten betaald op basis van 24,73 euro à 16% SG + 4,60 euro pulpvergoeding. Voor de gemiddelde Iscalplanter met 17,22% SG wordt dit dan 27,44 euro/ton netto à 17,22%.
Op de afrekening van 31/01 ontbreekt de voorziene vroege premie "uit de planterspot" van 0,4 euro/ton voor leveringen tijdens de vierde campagneweek. Een extra aankoopborderel zal voor de betrokkenen worden opgemaakt.

Afhankelijk van het uiteindelijke verkoopresultaat van de suiker voor de volledige campagne (die pas eindigt op 30 september 2021) zal er op 30 november 2021 nog een klein saldo kunnen uitbetaald worden. De plantersafgevaardigden blijven er bij Iscal op aandringen alles in het werk te stellen opdat uiteindelijk toch de vroegere minimumprijs van 26,29 euro à 16% SG zou kunnen bereikt worden. Einde november zullen ook de correcties (waarvan sprake in het eerste hoofdstuk) en de geleverde bieten buiten contract uitbetaald worden.

In de tabel bij dit artikel (omzet/ha) wordt er geen rekening gehouden met het mogelijke bovengenoemde (kleine) saldo en worden de verschillende omzetcijfers in kleur afgezet tegen een productiekost van 2.650 euro/ha. De plantersbijdrage in de laadkosten van 0,43 euro/ton werd reeds verrekend; de eventueel ontvangen premies voor vroege en late leveringen, de Toptexpremie en de eventuele grondtarraboete moeten nog individueel in rekening gebracht worden.

Samengevat zal het dus (opnieuw) een nipt kostendekkend teeltjaar zijn voor de "gemiddelde" planter.

Uitzaai 2021

De suikermarkt lijkt in een opwaartse trend te zitten wat de suikerbietprijs minstens op het niveau van 2019 zou moeten kunnen brengen.
Het is dan ook belangrijk om voldoende ha uit te zaaien (gebaseerd op uw gemiddeld rendement van de voorbije vijf jaar) om te voorkomen dat er na de campagne 2021 productierecht zou worden afgenomen (toepassing "dynamiek") mocht er om één of andere reden minder dan 80% van het contract geleverd worden.
De regel waarbij de dynamiek niet wordt toegepast als er de voorbije drie jaar steeds 100% van het contract werd geleverd is intussen niet meer van toepassing.

Als minstens 90% van de verwachte oppervlakte effectief werd uitgezaaid is de planter beschermd tegen de toepassing van de dynamiek.

Wintervergaderingen 2021

Het is duidelijk dat de wintervergaderingen niet zullen kunnen plaatsvinden in de vorm die we reeds vele jaren gewoon zijn! We zullen dit opvangen met een "webinar". Deze intussen bij velen goed ingeburgerde vorm van vergaderen heeft voordelen én nadelen. Enerzijds zullen er meer planters kunnen/willen deelnemen doordat er geen verplaatsing op een donkere winteravond moet gebeuren en/of kan dit voor een aantal planters hét moment zijn om zich mee op de digitale snelweg te begeven. Anderzijds ontbreekt er het direct contact tussen collega's planters en met de organisatie- en fabrieksverantwoordelijken. Data én programma zullen weldra worden bekendgemaakt.

Eric Van Dijck,
Secretaris

omzet/ha ISCAL		ton netto/ha (ontkopte biet)														
		65	70	72,5	75	77,5	80	82,5	83,1	85	87,5	90	92,5	95	97,5	100
suikergehalte (%)	15	1.734	1.867	1.934	2.001	2.067	2.134	2.201	2.217	2.267	2.334	2.401	2.467	2.534	2.601	2.667
	15,5	1.806	1.945	2.015	2.084	2.154	2.223	2.292	2.309	2.362	2.431	2.501	2.570	2.640	2.709	2.779
	16	1.879	2.023	2.095	2.168	2.240	2.312	2.384	2.402	2.457	2.529	2.601	2.673	2.746	2.818	2.890
	16,5	1.951	2.101	2.176	2.251	2.326	2.401	2.476	2.494	2.551	2.626	2.701	2.776	2.851	2.926	3.001
	17	2.023	2.179	2.257	2.334	2.412	2.490	2.568	2.587	2.646	2.723	2.801	2.879	2.957	3.035	3.113
	17,22	2.055	2.213	2.292	2.371	2.450	2.529	2.608	**2.627**	2.687	2.766	2.845	2.924	3.003	3.082	3.162
	17,5	2.096	2.257	2.337	2.418	2.498	2.579	2.660	2.679	2.740	2.821	2.901	2.982	3.063	3.143	3.224
	18	2.168	2.335	2.418	2.501	2.585	2.668	2.751	2.772	2.835	2.918	3.002	3.085	3.168	3.252	3.335
	18,5	2.240	2.412	2.499	2.585	2.671	2.757	2.843	2.864	2.929	3.016	3.102	3.188	3.274	3.360	3.446
	19	2.313	2.490	2.579	2.668	2.757	2.846	2.935	2.956	3.024	3.113	3.202	3.291	3.380	3.469	3.558
	19,5	2.385	2.568	2.660	2.752	2.843	2.935	3.027	3.049	3.119	3.210	3.302	3.394	3.486	3.577	3.669
	20	2.457	2.646	2.741	2.835	2.930	3.024	3.119	3.141	3.213	3.308	3.402	3.497	3.591	3.686	3.780

Gevolgen voor de suikerhandel tussen de EU en het Verenigd-Koninkrijk

Gevolgen voor de suikerhandel tussen de EU en het Verenigd-Koninkrijk

Na maanden van onderhandelingen hebben de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk in extremis een akkoord bereikt over hun relatie na het Britse vertrek. Maar de huidige context is moeilijk. Virale vergeling enerzijds en de opening van een rechtenvrij tariefcontingent voor de invoer van 260.000 ton ruwe suiker anderzijds bedreigen de Britse suikerbietindustrie en de EU-suikermarkt.

Geen douanerechten of quota voor suiker tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk

De onderhandelaars van de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk zijn het uiteindelijk op 24 december eens geworden over een post-Brexit-handelsdeal. Het bijna 1.500 pagina's tellende akkoord zal de handel regelen tussen deze nu "derde landen".

De economische en handelspartnerschapsovereenkomst garandeert rechten- en contingentvrije handel voor "alle goederen die aan de passende oorsprongsregels voldoen". Dit omvat suiker en diverse verwerkte voedingsmiddelen.

Hierna volgen voorbeelden van specifieke oorsprongsregels die gelden voor suiker en producten met een hoog suikergehalte:

- suiker of een suikerproduct wordt niet als "van oorsprong" beschouwd indien de productie van het product uitsluitend bestaat uit het kleuren of aromatiseren van suiker of het vormen van suikerklontjes; het malen of eenvoudigweg mengen van suiker met eender welk materiaal;
- producten met een hoog suikergehalte (suiker, chocolade, cacaobereidingen enz.) worden geacht van oorsprong te zijn uit een van de landen van de overeenkomst, mits het totale gewicht van de niet van oorsprong zijnde materialen niet meer bedraagt dan 20 tot 40 procent van het gewicht van het product, afhankelijk van de productcategorieën.

De toegang tot de Europese markt zal vrij van rechten zijn, maar er zullen douaneformaliteiten en beperkingen zijn om aan de Europese normen te voldoen, teneinde fiscale en sociale dumping te voorkomen. Het verkeer van mensen en producten zal minder gemakkelijk verlopen en zal meer administratie vereisen. Beide partijen hebben zich ertoe verbonden gelijke concurrentievoorwaarden te garanderen door een hoog niveau van bescherming te handhaven op gebieden als milieu, klimaatverandering, koolstofuitstoot, sociale en arbeidsrechten, fiscale transparantie en staatssteun.

Een nieuw rechtenvrij tariefcontingent voor de invoer van suiker van 260.000 ton

Niettegenstaande het verzet van de bietensector, heeft het Verenigd Koninkrijk voor 2021 een rechtenvrij tariefcontingent voor de invoer van ruwe suiker geopend van 260.000 ton, wat meer dan de helft is van de totale invoerbehoefte aan ruwe suiker voor raffinage, hetzij ongeveer 400.000 ton per jaar. De suiker zal worden verwerkt tot witte suiker en andere producten in de Tate and Lyle-raffinaderij in Londen, de belangrijkste concurrent van British Sugar.

Het Verenigd Koninkrijk produceert ongeveer 1 tot 1,2 miljoen ton per jaar suiker en verbruikt ongeveer 2 miljoen ton. Het dekt zijn verbruik door de invoer van ongeveer 1 miljoen ton, waarvan ongeveer 500.000 ton uit de EU en 400.000 ton uit preferentiële partners (voornamelijk ACS/MOL). Frankrijk is het meest getroffen land: het exporteert ongeveer 350.000 à 400.000 ton suiker naar het Verenigd Koninkrijk (ongeveer 20 procent van de in het Verenigd Koninkrijk geconsumeerde suiker komt uit Frankrijk).

Voor de ACS- en MOL-landen is het nieuwe invoercontingent van 260.000 ton met nulrecht, dat vanaf 1 januari van toepassing zal zijn, erg belangrijk. Dit tariefcontingent zou worden gevuld met "goedkope" suiker, hoofdzakelijk uit Brazilië, en zou worden toegevoegd aan de reguliere invoer van het Verenigd Koninkrijk uit de ACS- en MOL-landen. De ACS-landen zijn niet blij met dit nieuwe aanvullende tariefcontingent en hebben druk uitgeoefend om het te verwerpen.

De uitvoer van de EU naar het Verenigd Koninkrijk zal ook worden beïnvloed door het nieuwe Britse contingent. De leveringsbehoeften van het Verenigd-Koninkrijk uit de EU zullen afnemen als gevolg van dit nieuwe contingent van 260.000 ton en van de potentiële nieuwe tariefcontingenten die in het kader van vrijhandelsovereenkomsten tussen het Verenigd Koninkrijk en andere preferentiële handelspartners zouden worden overeengekomen. Hierdoor zal het niet meer nodig zijn om zich te bevoorraden bij de EU. De Britse regering bevestigt dat dit geen invloed zal hebben op de prijzen op de Britse markt. Maar het is duidelijk dat de pariteitsprijs van de invoer in het Verenigd Koninkrijk zal afnemen. En de EU-marktprijs zal gezien dit alles ook eerder zakken richting wereldmarktprijs.

In de EU-balans zal ook het effect op de uitvoer van producten verwerkt op basis van suiker te zien zijn. Ook de handel van dergelijke producten tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk kan door deze nieuwe context worden beïnvloed.

Zware impact van vergelingsziekte

De enige Britse bietsuikerproducent British Sugar kondigde een productiedaling van 24 procent aan ten opzichte van vorig jaar als gevolg van virale vergeling. De productieprognose voor de campagne 2020/21 is 0,9 miljoen ton ten opzichte van 1,19 miljoen ton vorig jaar.

Participatie TS en uitzaai 2021

Planters van de Tiense die overwegen om hun suikerbietareraal in 2021 te wijzigen, of eventueel zelfs de suikerbietteelt stop te zetten, moeten daarbij een aantal spelregels respecteren. Wat houdt dit in en hoe dient dit te gebeuren, wetende dat de participatie-inspanning proportioneel is met het tonnage basiscontract TS?

Strikte link tussen participatie en basiscontract TS

Sinds het einde van de quota, bestaat er een strikt verband tussen het bedrag van de participatie-effecten in het bezit van de planters en het basiscontract. Deze link impliceert dat elke TS-planter recht heeft op een basiscontract voor de levering van bieten aan TS ten belope van het bedrag van de participatie-effecten waarover hij beschikt bij de coöperatieve vennootschap Sopabe-T. Het houdt ook in dat elke planter-participant een hoeveelheid bieten in contractbasis moet leveren evenredig aan de participatie-effecten die hij bezit. Met andere woorden, als een planter zijn bietenleveringen aan TS wil verminderen (basiscontract), moet hij ook afstand doen van een deel van zijn participatie. Omgekeerd, als hij meer basiscontract wenst, moet hij extra aandelen aankopen.

Het TS-basiscontract is evenredig aan de participatie in het bezit van de planters.
Momenteel stemt een participatie van 13,35 euro overeen met één ton aan 18°Z in basiscontract.
Alleen het basiscontract moet 100 procent gedekt zijn door de participatie-effecten.
Het bijkomend contract vergt geen participatie.

Wat moet er concreet gedaan worden?

Als een planter wenst te stoppen met de bietenteelt of zijn areaal wenst te verlagen bestaan er twee mogelijkheden:

- of de planter draagt zijn volledige basiscontract met al zijn participatie-effecten over naar een andere planter of een deel van het basiscontract met de bijbehorende participatie-effecten;
- of hij vraagt de volledige of gedeeltelijke terugbetaling van zijn effecten aan Sopabe-T.

Tussen planters gebeurt de verkoop van participatie-effecten tegen de nominale waarde (zonder kosten). In geval van terugbetaling door Sopabe-T, worden er kosten (tussen 7 en 8 procent) in mindering gebracht. Deze kosten werden ingevoerd, om de uitwisseling tussen planters en de overdraagbaarheid van particpatie-effecten, maximaal te bevorderen.

- De overdracht van participatie-effecten tussen planters moet worden meegedeeld aan Sopabe-T met behulp van een *"formulier voor de overdracht van effecten Sopabe-T tussen planters"*.
- De volledige of gedeeltelijke terugbetaling moet worden meegedeeld aan Sopabe-T met behulp van een "formulier voor de terugbetalingsaanvraag van effecten Sopabe-T".

In geval van volledige terugbetaling door Sopabe-T, neemt de planter ontslag als coöperant van Sopabe-T. Volgens de statuten van Sopabe-T moeten de ontslagnemende planters, vijf jaar wachten alvorens opnieuw coöperant te kunnen worden. In geval van gedeeltelijke terugbetaling, kan het basiscontract pas na drie jaar opnieuw worden verhoogd.

Tussen planters gebeurt de verkoop van participatie-effecten tegen de nominale waarde (zonder kosten).

In geval van terugbetaling door Sopabe-T worden kosten (tussen 7 en 8 procent) in mindering gebracht om de uitwisseling tussen planters en de verhandelbaarheid van de effecten zo veel mogelijk te bevorderen.

Formulieren voor de overdracht van aandelen tussen planters of voor de terugbetaling door Sopabe-T zijn beschikbaar:

- bij SOPABE-T: Martine Moyart op 02/551.11.78 of via e-mail: participation@cbb.be;
- in de fabriek: via de landbouwkundige dienst;
- via de website CBB: www.cbb.be.

Dynamiek, boetes en automatische vermindering van het basiscontract

Wat gebeurt er wanneer een planter geen of niet genoeg bieten heeft gezaaid om de gecontracteerde hoeveelheid te leveren?
Wanneer 100 procent van de vastgelegde contracten (basiscontract EN aanvullend contract) niet wordt geleverd EN het voor de uitvoering van deze contracten vereiste areaal ontoereikend is (aan beide voorwaarden moet zijn voldaan), zijn twee soorten boetes voorzien:

1.Financiële boete van 3 euro per niet-geleverde ton bieten
Wanneer de geleverde hoeveelheid suikerbieten kleiner is dan de in het contract bepaalde hoeveelheid, wordt een boete toegepast van 3 euro per ton niet-geleverde bieten aan 18°Z, tenzij de planter kan aantonen dat de oorzaak van de te geringe levering niet bij hem ligt en met name dat de ingezaaide oppervlakte normaal toereikend was om de in het contract bepaalde hoeveelheid te produceren.

Wij vestigen uw aandacht op het feit dat de boete van 3 euro per ton in geval van niet-naleving van het contract en onvoldoende inzaai zal worden toegepast op de niet-geleverde tonnen. Voor 2020 zal de boete wel nog worden toegepast op de geleverde tonnen.

2.Boete door verlies van de gecontracteerde hoeveelheid (dynamiek)
Voor de campagne 2021 werden nieuwe dynamiekregels goedgekeurd.

Wanneer het voor de uitvoering van het contract vereiste areaal niet voldoende is en de geleverde hoeveelheden bieten kleiner zijn dan die waarin het contract voorziet, worden de voor het volgende jaar te leveren hoeveelheden suikerbieten verminderd naar rato van de niet-geleverde hoeveelheid suikerbieten:

- Indien minder dan 50 procent van het contract is geleverd: het basiscontract voor het volgende jaar wordt verminderd met de helft van de in de loop van de campagne niet geleverde hoeveelheden.
- Indien ten minste 50 procent van het contract is geleverd, maar minder dan 80 procent in de afgelopen drie jaar, en op voorwaarde dat de dynamiek in die drie jaar niet is toegepast, wordt het basiscontract voor het volgende jaar verminderd met de gemiddelde hoeveelheid die in de drie voorgaande campagnes niet is geleverd.
- Indien de teler in de voorgaande drie campagnes geen bieten heeft geleverd, wordt het basiscontract voor het volgende jaar opgezegd. ■

Safari DuoActive als basis van de nieuwe FAR in bieten

Vorig jaar was melganzenvoet een probleem op vele bietenvelden. Ook andere onkruiden zoals hondspeterselie, uitstaande melde, varkensgras en bingelkruid worden steeds moeilijker te bestrijden. Door Safari DuoActive als basis in het FAR-systeem te integreren, wordt de onkruidbestrijding in bieten een stuk verbeterd.

Door gewasbescherming kunnen heel wat problemen worden opgelost. Het aantal middelen slinkt echter sterk. In 1993 waren er in Europa ongeveer 1.000 actieve stoffen, in 2020 is dat nog maar de helft. Door het wegvallen van middelen op basis van o.a. desmedifam en chloridazon wordt onkruidbestrijding in bieten in 2021 allesbehalve eenvoud. Ongeveer 20 procent van de in 2020 gebruikte bietenherbiciden zijn vandaag niet meer erkend. Met dat beperkter aantal actieve stoffen en producten zijn productkeuze en toepassingsomstandigheden belangrijker dan ooit om goede resultaten te halen.

Safari DuoActive

Safari DuoActive werd op 14 januari 2019 in België erkend voor zowel suiker- en voederbieten. In Frankrijk is het product al voor het derde jaar op de markt wat geleid heeft tot heel wat praktijkervaring. Ook in de proeven van het Bieteninstituut hebben de Safari DuoActive-schema's sterk gescoord de afgelopen jaren.

Safari DuoActive bevat twee actieve stoffen: triflusulfuron-methyl 71g/kg en lenacil 714 g/kg. De maximale totaaldosis bedraagt 630 g/ha. Ze mag drie keer worden toegepast met een maximum van 210 g/ha per toepassing. De praktijkdoseringen zijn 100 g/ha in het kiemlobstadium en 150 g/ha vanaf het tweede blad.

"In Duitse proeven werd Safari DuoActive met Safari vergeleken. De meerwaarde tegen verschillende onkruiden was duidelijk. Uitstaande melde, kamille, kleefkruid, varkensgras, zwaluwtong en zwarte nachtschade, duivekervel worden beter bestreden met Safari DuoActive. Ook de werking tegen melganzevoet is beter met Safari DuoActive, maar de andere partners in het FAR-systeem zijn nodig voor een honderd procent werking", aldus Yves Decroos, Technical Manager Belgium bij FMC Chemical.

Safari DuoActive zorgt ook voor een verbeterde opname van fenmedifam (Betanal) en ethofumesaat (Tramat) door de onkruiden, waardoor het FAR-systeem efficiënter wordt.

Bewezen werking in het FAR-schema

In Frankrijk wordt Safari DuoActive al drie jaar toegepast in de FAR-behandelingen. Ten opzichte van de klassieke FAR scoort het schema met Safari DuoActive hoger tegen lastige onkruiden zoals hondspeterselie, kamille, bingelkruid, koolzaad en varkensgras.

Safari DuoActive kan met de courante bietenherbiciden en luizenmiddelen gecombineerd worden. Om het probleem rond de virusoverdracht door bladluizen aan te pakken, kunnen sommigen nog neonicotinoïden als zaadbehandeling inzetten. De meeste landbouwers zullen echter producten zoals Teppeki, Closer of Movento gebruiken. Deze kunnen ook perfect gecombineerd worden met het adviesschema met Safari DuoActive.

Adviesschema

Voor een goede onkruidbestrijding stelt FMC volgend adviesschema voor. Kort -1 à 2 dagen- na de zaai van de bieten wordt begonnen met Centium 50-75 ml.

De eerste FAR-toepassing gebeurt in het kiemlobstadium met Safari DuoActive in combinatie met Betanal, Tramat en Goltix. FMC raadt 100 gram aan voor het overgrote deel van de gronden, van lichte leem tot zware leemgrond. In de polders wordt 150 gram aanbevolen. Voor de tweede FAR-behandeling wordt 150 g Safari DuoActive in het FAR-schema geadviseerd.

De derde FAR-behandeling is identiek aan de tweede.

Indien extra contact- en bodemwerking nodig is, kan extra Centium toegevoegd worden. Daarvoor moet wel gewacht worden tot de bieten vier bladeren hebben. Bij combinatie van Centium en Safari DuoActive moet de dosis ethofumesaat (in Tramat) tot 100 gram beperkt worden om eventuele witverkleuring van de bladeren te remmen. Witverkleuring heeft geen effect op de opbrengst, maar nog niet alle planters zijn ermee vertrouwd. Als het gewas voor 70-80 procent toegegroeid is, wordt Centium en Frontier Elite als afspuitschema gebruikt voor een goede nawerking. ■

Opvelp: In de onkruidproef van het KBIVB scoorden de Safari DuoActive schema's sterk in 2020